

25. 12. 2025 – Od pokolení do pokolení

1. čtení: Ex 3, 14-15

Píseň: S199 – Na slámě ustláno v chlévě má

Základ kázání: Mt 1, 18 – 2, 23

Kázání: Milí shromáždění,

„kouzlo Vánoc je tak hezké, protože trvá jen chvílku.“ O to víc se líbí dětem – protože je jen nakrátko. Lusk – a je pryč. Vypráví běžně tzv. světská společnost. Že to hezké je právě jen na chvílku. Že právě *dobro* pomíjí – často rychle. A *proto* je to hezké.

Ačkoli i ten světský svět cpe všem „kouzlo“ Vánoc už od října. Ve světylkách a výzdobě ulic i obchodů, v nabízeném zboží. Skoro jakoby opak byl pravdou – dobro je tím „dobřejší“, čím déle trvá!

Což je samozřejmě základní zvěst Bible. A také všední zkušenost každého člověka. Ačkoli se v nás pořád dokola ozývá něco, co nás nutí uvěřit, že *ted'* si něco užít, *ted'* mít pocit štěstí a radosti – to stojí za všechno. Že přítomnost je cennější než budoucnost. Že máme pro *pocit* „štěstí“ obětovat cokoli – klidně celý dosavadní život, rodinu, manželství, důstojnost. Integritu. I celou budoucnost. Pro pár minut nějakého pocitu.

To je ale „jen“ jinými slov popsany hřích. Tedy vzdor, odpor, odmítání Boha. Který je *věčný*. Ne na chvílku. Jehož činy jsou *věčné* a *neproměnné*. Jako i jeho jméno. Které je „Bůh vašich *otců*, Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův.“ Tedy to jméno, jímž si ho máme připomínat *na věky*, připomíná trvale perspektivu prvních několika *generací*.

Hospodin Bůh totiž *není* Bohem na chvílku. Ani chvílky. Ani který jedná pokaždé jinak – jak se mu to hodí. Jak se *nám* to hodí. Který by říkal pokaždé jiné – jak se mu, nám, zrovna hodí. To dělají lidé. Takřka všichni. Proto to chceme také vnutit Bohu – když je přece on stejný jako my, pak jsme „docela slušní.“

Tak bychom také těžko hledali nějaký příběh v Bibli, který sleduje jen krátký časový úsek. Naopak – Bible sleduje důsledky lidských rozhodnutí a činů po mnoho generací.

A tak stejně i ten vánoční příběh: Pro mágy od východu trval až dva roky. Pro Marii s Josefem dokud nezemřel Herodes. Herodes se *bál*

narozeného Ježíše kvůli prorockým slovům starým *staletí*. A příběh sám je na naše poměry také dost dlouhý. A pozdější Lukášův vánoční příběh vypráví *ještě širší perspektivu*.

To je také jeden z důvodů, proč je pro nás Bible dnes extra náročná. Vždyť populární kultura nám nutí opak – krátké klipy. Plné iluzí, podvodů, filtrů, triků. Žádná perspektiva časová, vztahová, světová. Není včera. Není zítra. Není za hodinu. Jde jen o „ted’.“

Kdežto Bible právě naopak. Sleduje tu samou skupinu lidí po tisíciletí. A stejného Boha vztahujícího se nejen k nim. Bible *neustále* bombarduje *nejširší možnou* perspektivou. Už časovou – vše máme hodnotit *věčností*.

Protože pořád znovu Bůh hodnotí *právě* v perspektivě desetiletí a staletí a tisíciletí. Žádné stupidní „kde se vidíte za pět let?“ Bůh ví, co lidská rozhodnutí způsobí i další generaci. Nebo stovkám generací. A *podle toho* jedná a mluví: Už Abraham se přece rozhodoval pro požehnání *všem* národům země. A pro koho se narodil Ježíš?

Tak mají stejné být i Vánoce. I Velikonoce. I všechno mezi nimi. Proto biblické svátky *nejsou* jeden den. *Žádný* z nich. Ani křesťanské Vánoce ani Velikonoce. Také proto k nim patří ještě navíc několikátýdenní přípravná období. Právě *proti* pohanskému, světskému pohledu „svátku“ – jednodenního volna. U kterého se ale také každý modlí, aby „dobře vyšel.“ Totiž vhodně s dalšími svátky nebo víkendy. Aby, překvapivě, trvaly *důsledky* toho svátku *déle*. I kdyby jen ve volna.

I to je projev Ducha svatého. Zkřivený sice lidskou pýchou. Ale přesto Boží přítomné působení. Protože vždy, když se jen na chvíli myšlenkově „zastavíme,“ tak nám *vadí krátkodobost* všeho, co je alespoň trochu dobré. Nebo těsně poté, co to po krátkém čase skončilo. Toužíme, aby to trvalo *déle*. Čas s dětmi i partnery. Volno. Odpočinek. Radost. Pokoj. Klid. Pravda. Zdraví. Spravedlnost.

A proto Bůh od začátku do konce nabízí *věčnost*. Kterou, najednou zjišťujeme, vlastně chceme všichni: Aby *to dobré*, bylo *napořád*. Což je sice primitivní, ale definice Božího království. Boha samého. Jehož slova ani činy se nemění. Jehož ani jméno se nemění – ačkoli firmy si znovu a znovu mění loga i jména. I některé „církve.“ Aby byly jako firmy...

Ale Bůh opačně: Čím déle dobro trvá, tím více dobra působí. Tím víc dobré dobro *je*. Na rozdíl od *jakéhokoli* zla je pak *Boží* dobro *trvalé*. Věčné. Abrahamovým jménem si žehnáme už čtyři tisíce let. Jak lidé milují Vánoce skoro dva tisíce let – na planetě, kde křesťanů *přibývá*.

Tak překvapivě *proti* i evangelickým dětským vánočním hrám říká Bible opak: I *Vánoce* mají trvat *pořád*. Stejně jako *Velikonoce*. A Bůh je tak milosrdný, že nejde jen o objektivní tezi, ale i subjektivní: My přece *chceme*, aby to podstatné, dobré na Vánocích i Velikonocích bylo *napořád*.

Třeba hezké, laskavé, obětavé, vzájemné, štědré, *dobré*, láskyplné vztahy už v nejbližší rodině. Ale i ve společnosti. A *právě* bez toho, aby to byla jen vánoční přetvářka na pár hodin. Tedy *nejde* o to, abychom si pořád dávali dárky – vždyť jak nás mnohdy štvou. *Nejde* o cpaní se cukrovím ani kaprem ani bramborovým salátem. *Nejde* ani o vánoční stromečky nebo světýlka. Ani o koledy.

Vždyť nic z toho při prvních Vánocích *nebylo*. A ani po *staletí* po nich. I dnešní „slavení“ Vánoc se liší kulturu od kultury. Jsou dokonce kultury, které slaví Vánoce *jindy* než ostatní – včera místo dnes.

Ale *podstata* těch nejzákladnějších biblických slavností má být lidmi žita *pořád*. Lidé podle ní mají jednat *pořád*. Mají se jimi nechat *trvale* a *zásadně* proměnit. U vánočních svátků nápadně: Abychom *trvale* byli laskaví, milující, obětaví, štědrí, moudří, dobří a hlavně *upřednostňující Boha*. Jako Marie. Josef. Mágové. Ježíš. A jako oni tím přijímat *zásadní* proměnu *všednosti*. Právě *svátečním, svatým, posvátným* dním.

Tedy *pokračováním* podstaty svátků také hodinu po nich. Další den. Týden. I rok. Zejm. biblické svátky nás přece *vytrhují* z labyrintu a otroctví a kolotoče světa. A také o to v nich jde. Jako se mágové dali vytrhnout minimálně na roky. Jako i Herodes. Jako i Marie s Josefem.

Tak *mají* být Vánoce „trvalé“. I Velikonoce – také proto byly Vánoce přiřazeny ke svátku umučení sv. Štěpána. K tzv. „druhému svátku vánočnímu.“ Jakkoli právě cukroví, dárky, vánoční stromeček a koledy – tak oblíbené o Vánocích – právě od *Božího daru* už vtělení odvádějí pozornost okamžitě.

Jenže co potom zbývá z Vánoc, když nejsou dárky? Když není stromeček ani koledy? Když není hostina? Když neblíkají světýlka? Co je tou *trvalou* změnou v člověku, rodině, lidské společnosti i lidstvu?

Boží milost. Samotná událost Vánoc. Vtělení nekonečného, věčného, všemohoucího Boha do chudého, pronásledovaného, bezbranného nemluvněte. Pro záchranu *všech*. Tedy *ne* to, co jsme si k tomu *Božímu* přidali. Ale to, co *udělal* Bůh.

Člověk si tak *má* z Vánoc i z Velikonoc odnést *Boží* jednání. A podle něj jednat *celý zbytek života*. Každý den. V každé situaci. Podle *oběti*, kterou pro nás přinesl *někdo jiný*. Bůh sám. Který právě na Vánoce *opustil* to vše, co považujeme o Vánocích za tak strašně důležité. I svůj domov. I svou rodinu.

Protože ani „aby rodina byla spolu,“ *není* podstatou Vánoc. Tolikrát jde přece jen o iluzi a přetvářku. Abychom splnili lidské tradice. Ne abychom se naučili spolu *právě tak soužít*. Aby rodina byla *ráda* spolu. Děti s rodiči. Rodiči s dětmi. Rodiče spolu. S prarodiči. I širší rodinou. O kolika zejm. zásadních tématech *nesmíme* o Vánocích hovořit – aby to nekazilo atmosféru! A na jakou přetvářku, iluze si na první Vánoce hrála rodina Ježíše Krista?

Protože před Bohem není „světské“ nebo „profánní“ *nic*. Vše spadá pod jeho moc soudu i milosti. Do *všeho* se Bůh „plete.“ Vše existuje v prostoru *uvnitř* Jeho svatosti.

A proto nabízí Bůh člověku stejné už v pomíjivé časnosti: Každý den slavit Vánoce a Velikonoce. Slavit *Boží* oběť pro *naše* vykoupení. Pro *naši* záchranu. Z našich přetvářek, rozbitých vztahů, lží, povrchnosti, špatných rozhodnutí starých desetiletí. I ze smrti. Zla. Bezmodi. Zoufalství. Prázdnoty. Beznaděje. I z dojmu pomíjivosti dobra. Vysvobozením z otroctví přítomnosti, pocitu, přítomnosti, sobě.

Protože *ze zla*. Tak má každý den *každý* člověk žít jako *zachráněný* ze zla. Vlastního i celého světa. Jako už Ježíš *musel* být zachráněn Josefem. Jako Josef i Marie *museli* být zachráněni Božím poslem. Aby mohli stejnou záchranu přinášet ostatním. A protože sami byli zachráněni, přinášeli stejnou záchranu, spásu *ostatním*.

Od *pokolení do pokolení*. Spásu z tak strašlivého lidského zla, které je běžné i ve vánočním vraždění betlémských chlapců. I ve vraždění, které se na světě děje právě teď.

Aby i takové zlo přestalo být. Aby každý člověk *každý den* žil alespoň to *celé* Desatero. *Alespoň* to dvojpríkázání lásky. Až do Božího království. Pro spásu, záchranu svou i stovek generací po nás. Tedy, aby každý žil tak, že všechno dobré, co se nám děje, je *vždy* z oběti někoho Jiného. Která je platná věčně. A tak nápadná v betlémských jeslích.

Amen

Píseň: EZ281 – Narodil se Kristus Pán